

FINANSLOV 31. oktober 2023

Finansloven er rigeligt stram

Regeringen lægger op til en finanslov for 2024, der dæmper væksten i dansk økonomi lidt. Den demografiske udvikling betyder dog, at det er en de facto større stramning. Derfor skal der absolut ikke strammes yderligere.

Kontakt

Cheføkonom

Sofie Holme Andersen

📞 61 27 58 24

✉️ sha@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Sofie Holme Andersen

Cheføkonom

Det er den tid på året – der skal snart landes en finanslov. For økonomer betyder det, at finansloven skal vurderes på, hvordan den påvirker resten af økonomien. Puster den til aktiviteten, så beskæftigelse, BNP og måske inflation øges? Eller dæmper den aktiviteten potentielt med flere ledige til følge?

De seneste års finanslove har været præget af kriser. Der har skullet pumpes penge ud under corona, og der har skullet holdes igen under inflationskrisen. Denne gang er historien en anden, da der ikke er en stor krise, der skal tages hensyn til. Inflationen er nede på mere normale niveauer, og coronaudbrud giver ikke længere anledning til nedlukninger af samfundet.

Så hvad skal man så være opmærksom på? Økonomien er lige nu i højkonjunktur. Beskæftigelsen er rekordhøj, og inflationen er på retur. Normalt i en højkonjunktur ville man derfor dæmpe aktiviteten i økonomien via en stram finanspolitik for ikke at skabe en overophedning. Det plæderer de økonomiske vismænd også for i deres seneste [rapport](#).

” *Mens aktiviteten i dansk økonomi målt ved BNP er steget det seneste år, så skyldes det udelukkende medicinalindustrien. Resten af økonomien har mindre aktivitet i forhold til for et år siden.*

Cheføkonom Sofie Holme Andersen

Men flere ting taler for en højere aktivitetsvirkning, end vismændene er fortalere for.

For det første er historien om økonomien lidt mere kompliceret end beskrevet ovenfor. For mens aktiviteten i dansk økonomi målt ved BNP er steget det seneste år, så skyldes det udelukkende medicinalindustrien. Resten af økonomien har mindre aktivitet i forhold til for et år siden. Sænker man aktiviteten med finansloven, risikerer man derfor at forstærke faldet og skubbe på en svag afdæmpning, så den bliver til en faktisk krise.

For det andet påvirker den demografiske udvikling hele beregningen. De kommende år vil andelen af befolkningen i arbejdsstyrken sandsynligvis falde, som konsekvens af at der bliver flere ældre, der trækker sig tilbage. Det betyder færre skatteindtægter og flere velfærdsudgifter, hvilket i sig selv ville

trække i retning af øget aktivitet i økonomien. Når man derfor skal se på finanslovens aktivitsvirkning, bør man tage højde for, at demografien trækker i retning af øget aktivitet. Det bør man rense for.

Regeringens udspil til finanslov lægger som udgangspunkt en lille dæmper på aktiviteten. Men tager man højde for, at demografien tilsiger en positiv aktivitsvirkning, betyder det, at forslaget faktisk dæmper aktiviteten ret markant i forhold til den demografiske situation, vi står i.

Derfor er der ikke behov for en yderligere stramning af finanspolitikken i forhold til, hvad der er lagt op til i regeringens udspil. Faktisk kunne regeringen bruge op mod 10 milliarder kroner mere end foreslået på finansloven og stadig føre en neutral finanspolitik, når der tages højde for den demografiske udvikling. Det viser vi i AE i en [ny analyse](#), som vi udgav for få dage siden.

Flere kommuner har efterlyst penge til at imødegå besparelser, hvilket regeringen har reageret varsomt overfor. Regeringen er bekymret for, at det vil puste til inflationen. Men øget offentligt forbrug øger kun i meget begrænset omfang inflationen.

Hvis regeringen bruger 10 milliarder kroner mere, end den lægger op til i sit finanslovsforslag, vil det øge inflationen med 0,04 procentpoint i 2024. Det er ubetydeligt, og inflationen bør derfor ikke være begrundelsen, hvis man vil stramme finanspolitikken i 2024.